

Allakkiaq

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut

Allakkat ulluat: 10-07-2020
Suliap normua: 2017 - 11337
Allagaatip ilisarnaataa:
13274074

Aallaqqaasiut

FN-ip imarsionermut suliniaqatigiiffiata (IMO) Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut 2004-mi akueraa. Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut 8. septembari 2017-imi atuutilerpoq – nunat isumaqatigiissummut akuersisut naammalerneriniit ukioq ataaseq qaangiuttoq. Isumaqatigiissummi umiarsuarnut imeq oqimaaloqutaq aqcutigalugu uumasut nunanit allaneersut eqqunneqarnissaannik pinaveersaartitsinissaq siunertaavoq. Danmarkip isumaqatigiissut 2012-imi akueraa atuutsilerlugulu, Kalaallit Nunaat tunuarsimaarfingeqarluni.

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oqarasuaat: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 8. juni 2017-imeersoq (matuma kingorna imaani avatangiisinut inatsit) imeq oqimaaloqutaq pillugu maleruagassanik imaqareerpoq. Aamma inatsit ikaarsaarnermut aaqqissuussinermik imaqarpoq, taassumalu atuunneratigut imermut oqimaaloquttamut maleruagassat 1. agusti 2020-mi atuutilereertussaapput. Taamaattumik Kalaallit Nunaat Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi piumasaqaatinik naammassinninnissamut inissaqartitsivoq.

Tunngavigisaaq

Umiarsuarni erngit oqimaaloquttat uumassusillit eqqussat eqqunneqartarnerinut immamilu avatangiisinut siaruartarnerinut annertuumik aallaaviusarput. IMO-mi imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutip atuutsinneqalerneratigut, nunani tamalaani umiarsuarni erngit oqimaaloquttat passunneqartarnerinut nunani tamalaani ataatsimut malitassanik pilersitsisoqarpoq.

Imeq oqimaaloqutaq imiuvoq, umiarsuup makittarissusia, uersinnaanera, itsinera, patajaassusia sukattarneriluunniit iluarsiniarlugit umiarsuarmut ikineqartartoq. Erngit oqimaaloquttat annersaat imaanit pisuusarput. Taamaattumik erngup minguissusia, tarajoqassusia il.il. allanngorarsinnaasarpoq, nalinginnaasumillu aamma erngup saniatigut akuutissanik allanik, aalajangersimasunik annertussusilinnik akoqartarluni. Akui taakku pingaartumik tassaasinnaapput tappiorannartut uumassusillit (naasut, uumasut, bakteriat il.il.). Tamatuma saniatigut imeq oqimaaloqutaq atortunik arrorsinnaanngitsunik, soorlu ujaqqanik, sioqqanik saffiugassanillu allanik, immap naqqaneernerusunik imaluunniit kuutsigut imaanut kuugunneqarsimasunik akoqarsinnaavoq.

Uumassusillit eqqussat

Nunarsuarmi uumassusillit eqqussat ajornartorsiutaanerat annertusiartorpoq. Assersuutigalugu Norgep avannaani aamma Kola-p qeqertaasartaata (Ruslandip avannarpasissortaani qeqertaasaq) eqqaani assagiarsussuit tikiussat ajornartorsiortitsipput, tamannalu sumiiffimmi uumasut assigiinngissitaanerinit aalisarnermullu annertuumik sunniuteqarpoq. Maannarpiaq uumassusillit tikiussat, kalaallilli imartaanni najugaqavissuunngitsut ikittuinnaapput, kisiannili silap pissusiata allanngoriartorneri Issittumilu umiarsuit angallattut amerliartorneri ilutigalugu uumassusillit tikiussat amerlisinnaapput.

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi taamaallaat isumaqatigiissummi piumasaqaatit naammassineqarsimatillugit imermik oqimaaloquttamik kuutsitsisoqarsinnaanera piumasarineqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik imeq oqimaaloqutaq nunamiit naammaginartumik ungasissusilimmi taarserneqarsinnaavoq, imaluunniit imeq oqimaaloqutaq akulik akoqanngitsorluunniit suliarineqarsinnaavoq (salinneqarsinnaavoq). Imeq oqimaaloqutaq tigooraavimmut tunniunneqarpat, imaluunniit imermik oqimaaloquttamik akuiaariaatsimik akuerisamik allamik atuisoqarpat piumasaqaatit taakku atuutissanngillat.

Imermik oqimaaloquttamik salinneqanngitsumik taarsiisarneq imermik oqimaaloquttamik passuseriaatsitut atorneqarnissaa taamaallaat isumaqatigiissutip atulernerata kingorna ikaarsaarnermi sivikitsumi atorneqartussaavoq (8. septembari 2017). Tamatuma sivilissusissaanut umiarsuit ataasiakkaat tullianik nutarteriffiusumik misissorneqarnissaata qaqugu pinissaa apeqqutaasussaavoq. Nutarterinissamut nakkutilliisarnermi nunani tamalaani uuliaarluertoqarnissaanut pinaveersaartitsinissamut akuersissutip (akuersissut IOPP), MARPOL-imut ilanngussaq I naapertorlugu suliarineqartup, umiarsuarnit tamanit pigineqartussap nutarterneqarnissaanut atatillugu nakkutilliisarneq matumani eqqarsaatigineqarpoq (Umiarsuit mingutsitsinermik pinaveersaartitsinissaaat pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissut). Maannarpiaq umiarsuit taarseeriaatsimik tassanga atuisut amerlanissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Umiarsuit periaatsimik taassuminnga sulii atuisut 8. septembari 2024 nallertinnagu imermik akuiaaveqarnermut nuuttussaapput.

Taakku saniatigut isumaqatigiissummi piumasarineqarpoq, umiarsuit imermik oqimaaloquttamik ikisisartut imaarsisartullu, taamaalillutillu isumaqatigiissummut ilaasut tamarmik imermut oqimaaloquttamut pilersaarummik aamma imermut oqimaaloquttamut nalunaarsuivimmik akuerisamik peqartussaapput. Imermut oqimaaloquttamut pilersaarut ilaatigut isumaqatigiissummi, umiarsuit ataasiakkaat imermik oqimaaloquttamik passussinissaannut piumasaqaatinik naammassinninnissaq qulakkeerniarlugu, umiarsuit ingerlaavartumik sunik isumagisaqarnersut pillugu paasissutissanik imaqaasaq. Imermut oqimaaloquttamut nalunaarsuiffimmut umiarsuup erngit oqimaaloquttat ikisai kuutsitaalu ingerlaavartumik allattorneqartassapput.

Akuusut imermik oqimaaloquttamik tigooraavimmik pilersitsinissaannut isumaqatigiisummi piumasaqaateqartoqanngilaq.

Kisiannili isumaqatigiisut malillugu umiarsuit imermut oqimaaloquttamut tankiiniit kinnernik tigooraasarnermi aaqqissuussinernik naleqquttunik, sumiiffinni imermut oqimaaloquttamut tankinik iluarsaaviusartuni, saliiviusartuni il.il. peqartussaavoq. Tassalu sumiiffinni kinnernik suliaqarnissamut eqqaanissamullu pisariaqartitsiviusuni.

Kiisalu isumaqatigiisut umiarsuit aamma imermut oqimaaloquttamut akuiaaviit misissorneqartarnerinut akuersissummillu tunineqartarnerinut, kiisalu umiarsuit nunanit allaneersut misissuiffigineqartarnerinut maleruagassanik imaqarpoq. Misissuinerne imermut oqimaaloquttamut akuersissutit, pilersaarutit nalunaarsuiffiillu misissorneqartassapput, aammalu kuutsitsinissamut piumasaqaatit malinneqarnerat qulakkeerniarlugu misissugassanik tigusisoqartassaaq. Imermut oqimaaloquttamut akuersissutit, pilersaarutit nalunaarsuiffiillu, kiisalu taakkuninnga misissuisarneq pillugu isumaqatigiisummi maleruagassat, imaani isumannaallisaaneq pillugu inatsit, Kunngikkormiut peqqussutaatigut nr. 882-ikkut, 25. august 2008-meersukkut Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersoq tunngavigalugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit atuutsinneqassapput.

Siunissami Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup naalagaaffittut umiarsualiveqarfiusutut misissuinerne taasamut ilagitillugu umiarsuarnik misissuisarneranni, umiarsuit ataasiakkaat imermut oqimaaloquttamut akuersissutinik atuuttunik nassataqarnerisut misissorneqartassaaq, aammalu umiarsuup imermut oqimaaloquttamut nalunaarsuiffii misissorneqartassallutik.

Naalagaaffittut umiarsualiveqarfiusutut misissuinerne nalunaarsuiffiit, akuersissutit atortulluunniit kukkuneqartut paasineqarpat, atortut Imermut Oqimaaloquttamut akuersissummi piumasaqaatinik malinniffiuersut aalajangiiffiginiarlugu misissugassanik tigusisoqarsinnaavoq. Misissugassanik tigusinerne avatangiisinut piumasaqaatit malinneqarnerisa qulakkeernissaa siunertarineqartarmat, 3 sømilit iluanni misissugassanik tuginissamut akisussaaffik Naalakkersuisunit tigummineqarpoq. Erseqqissaatigineqassaaq, imaani avatangiisinut inatsimmi § 15, imm. 3 tunngavigalugu misissuinerne suliasat, soorlu misissugassanik tigusisarnerit Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup akiliuteqarfineqarluni Naalakkersuisut sinnerlugit isumaginnissinnaanissaa pillugu Naalakkersuisut danskit oqartussaasuinut isumaqatigiisuteqarsinnaassammata. Kisiannili naalagaaffittut umiarsualiveqarfiusutut misissuinerit annertuut Kalaallit Nunaanni suliarineqarsinnaanngillat. Naalagaaffeqatigiinnerulli iluani misissuinerit pingaartumik Danmarkimi ingerlanneqartartussaapput, danskit umiarsuaat, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni angalasut naalagaaffittut erfalasoqarfiusutut misissuiffigineqartassallutik. Aamma umiarsuit, nunani allani nalunaarsorsimasinnaasut, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni angalasut Danmarkimi misissuiffigineqartassapput. Taamaattumik misissuisarnerne umiarsuit Kalaallit Nunaanni angalasut misissuisarnermut annertuumik ilaatinneqassapput.

Inatsisit

Maleruagassanik, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutip imartap killeqarfiata iluani atuutilersitsisussanik suliaqartoqareerpoq. Maleruagassat 2017-imi immami avatangiisinut inatsimmut ilanngunneqarput, aammalu 1. aggusti 2020-mi atuutilissallutik. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartut piumasagaatinut nutaanut piareersarnissamut ukiunik pingasunik piffissaqartinneqarput.

Matumani imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissutip ajornaatsumik, kisiannili matussusisussamik atuutsitsilernissaq pineqarpoq. Atuutsinneqalertussaqaq assersuutigalugu imermut oqimaaloquttamut atortunik akuersisarnissamut maleruagassanik imaqaanngilaq. Suussutsinik akuersinissamut qinnuteqaatit suliarineqartarneri allaffissornermi pisariaqartitsiviungaatsiartarput, taamaattumillu isumaqatigiissummi qitiusumik piumasagaatit aallunniarlugit, tamatumunngalu taarsiullugu suussutsinik akuersisarnermi suliassat nunanut annerusunut allanut, imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi akuusunut suliakkiunniarlugit Kalaallit Nunaat aalajangerpoq.

Imartap killeqarfiata iluanut maleruagassat aatsaat 2020-mi aggustimi atuutilertussaagaluartut, maleruagassat nunani tamalaani atuuttunut assingummata, aammalu imermut oqimaaloquttamut maleruagassat Danmarkimi atuutilersimammata Kalaallit Nunaanni umiarsuit angallannerani maleruagassat ilaat malinneqalereersimapput.

Imartami, Kalaallit Nunaannut attuumassutilimmi avatangiisinut suliassaqaarfik Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni avinneqarsimavoq. 1. januaari 1993-ip kingorna Kalaallit Nunaata imartap killeqarfiani oqartussaaffik pigereerpaa. Kalaallit Nunaanni 3 s̆milinut killeqarfimmiit 200 s̆milimut killeqarfimmi aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusoq, aammattaaq EEZ-imik taaguuteqartoq tikillugu Danmark imartami avatangiisinut oqartussaasuvoq. Maleruagassat atuuttut marluusut, imartamut killeqarfiup iluanut atuuttoq aamma killeqarfimmut aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusumut atuuttoq, immikkut tapertariittussanngorlugit suliarineqarsimapput. Imaani avatangiisinut inatsimmi, killeqarfimmut aningaasaqarnikkut akisussaaffeqarfiusumut (EEZ-imut) atuuttumi aamma imermut oqimaaloquttamut maleruagassanik aalajangersaasoqarsimavoq. Kisiannili nalunaarutip imermut oqimaaloquttamut maleruagassanik allanik ilaneqarnissaa 2020-ip ingerlanerani naatsorsuutigineqarpoq.

Aningaasatigut kingunerisinnaasai

Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummut ilaalernissaq aningaasatigut annertuunik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Taamatuttaaq Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummut ilaalernissamut atatillugu allaffissornermi aningaasartuutissat Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut aningaasaqarnikkut sinaakkusiussat pioreersut iluanni akilerneqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Imaani avatangiisinut inatsimmi imermut oqimaaloquttamut maleruagassat umiarsuarnut, taamaallaat Kalaallit Nunaata imartaani angalasunut atuutinngilaq. Aamma tamanna Royal Arctic Line-p umiarsuaanut, Danmarkimut uterlugulu angalasartunut atuutinngilaq, umiarsuit taakku Kalaallit Nunaata imartaasa avataanni angalatillutik danskit imermut oqimaaloquttamut piunasaqaataannut ilaareermata. Aamma Royal Arctic Line-p 2017-imi CSR-imut nalunaarusiaani allassimavoq, IMO-mi imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi Royal Arctic Line-p imermik oqimaaloquttamik passussinerani, imartat akornanni uumasunik tikiussanik nuuttoqarsinnaanerata annikillisarnissaa qulakkeerneqartoq (CSR 2017, RAL, 2017). Taamaattumik inuussutissarsiortut Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi maleruagassanik malinnereerput, taamaattumillu Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummi nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa aningaasaqarnikkut annertuunik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Aamma ilisimatusartut umiarsuarnut ilaallutik angalanerini aamma aatsitassarsiornernik suliaqarnerni IMO-mi maleruagassat malinneqarnissaat aallunneqarpoq. Aallussinermi tassani ilaatigut IMO-mi imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissut ilaatinneqarpoq. Umiarsuit nunat allat erfalasuinik erfalasoqarlutik angalasut, soorlu umiarsuit sinersorlutik takornariartitsisartut imermut oqimaaloquttamut maleruagassat, naalagaaffimmi erfalasoqarfimminni akuerisaasut malittussaavaat. Naalagaaffik erfalasoqarfiusoq imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiissummut akuersisimangippat, umiarsuup sinersorluni takornariartitsisup naalagaaffimmut isumaqatigiissummut ilaasumut tikissaguni, isumaqatigiissut suli malittussaavaa.